Počne-li podnik likvidovati, nepokládá se to za zastavení podniku, leč že by zároveň provozování obchodu bylo úplně zastaveno.

Nebyl-li vykázaný ryzí výtěžek jednotlivého podniku úplně zdaněn, nýbrž z části kompensován se ztrátami jiných podniků, smí býti při odepsání daně přihlédáno toliko k té části ryzího výtěžku, která skutečně byla zdaněna.

Na př. Některý podnikatel má v roce 1897

v podniku v místě A	100.000 zl.	zisku
» » » » B	20.000 »	zisku
» » » » C	80.000 »	ztráty;

proto jest základem daně na rok 1898 40.000 zl. a $10^1/_2\,\%$ z toho 4200 zl. činí daň z podniků všech. Byl-li podnik v A 1. května 1898 zastaven, odepsati jest tu daň, která z celého obnosu poměrně připada na skutečné zdanění ryzího výtěžku podniku v A.

Z úhrnného ryzího výtěžku 120.000 zl. bylo zdaněno 40.000 zl., tedy z podniku v A zdaněno 33.333 zl. 33 kr.; z toho připadá $10^1/_2\,\%$ daň obnosem 3500 zl.; proto se od 1. července 1898 odepíše polovina t. j. 1750 zl.

Byl-li by podnik v C zastaven, nemělo by odepsání daně vůbec místa, poněvadž podnik tento neměl zdaněného výtěžku (§§ 118, 119 a 122 cit. zák. a čl. 61 cit. vykon. předp.).

IV. Převzetí podniku zdaněného.

Přejdou-li podniky veřejným účtováním povinné v držení jiného, nese přejímatel daň předchůdci vyměřenou od toho čtvrtletí, které následuje po přechodu držby. Proto nevyměřuje se ani nerozděluje znova daň pro ten rok, ve kterém provozování bylo převzato. Podobně má se věc, přejde-li držba toliko jednoho podniku; berní povinnost počíná tu pro přejímatele též čtvrtletím po převodu držby následujícím. Držba přechází tím dnem, kterého počal přejímatel provozovati podnik na vlastní svůj účet (§ 120 cit. zák. a čl. 61 cit. vykon. předp.).

V. Propachtování podniku.

Propachtuje-li podmět veřejným účtováním povinný jeden, několik nebo všechny své podniky, nezmění se tím daň jemu pro běžící rok předepsaná. Pro pachtýře jest tento pacht novým podnikem, a proto vyměří se daň dle stavu jeho buďto dle předpisů o všeobecné dani z výdělku nebo dle ustanovení o dani z výdělku podniků veřejným účtováním povinných. Naproti tomu vyměřuje se propachtovateli na dále daň podle rozvahového ryzího výtěžku (§ 121 cit. zák. a čl. 62 cit. vykon. předp.).

E. Zákonné právo zástavní.

Pro zvláštní daň výdělkovou uloženou podnikům veřejným účtováním povinným vázne zákonné právo zástavní na nemovitostech podniku, které výlučně nebo z velké části jsou podniku věnovány a k tomu schválně zařízeny (k. př. budovy a nemovitosti tovární). Toto zákonné právo zástavní má přednost přede všemi soukromými právy zástavními (§ 123 cit. zák. a čl. 64 cit. vykon. předpisu).

Podstata konkursní.

A) Jmění konkursní podstaty.

I. Pojem.

Jměním konkursní podstaty jest jmění obecného dlužníka určené k uspokojení věřitelův. Jest jím veškero exekuci podrobitelné jmění, které

obecný dlužník v čase vyhlášení konkursu má a které jemu za dobu trvání konkursu připadne (§ 1 konk. ř.). Dlužníkovi obecnému ponechá se pouze to, čeho svou prací nabude, pokud toho ku své výživě a výživě osob, které mají zákonné právo, žádati na něm výživy, potřebuje (§ 5 konk. ř.). Ku jmění konkursní podstaty sluší čítati jmenovitě i to, co bylo právním jednáním, jemuž lze odporovati, ze jmění obecného dlužníka zcizeno neb odstraněno aneb náhradu toho (§ 17 zák. ze dne 16. března 1884 č. 36 ř. z.), jakož i plnění, ku kterému obecný dlužník na základě žaloby odpůrčí jest povinen (§ 23 cit. zák.). Ku jmění konkursní podstaty patří věci movité i nemovité, práva věcná i obligační, jmenovitě též právo k požitkům fideikomisním (roz. nejv. s. dv. ze dne 12. února 1884 č. 1415, sb. »Gl. U.« č. 9883), nároky kridatáře na roční rentu, podpory a práva autorská.

Majetkové kusy věcnými právy stížené tvoří zvláštní čili specielní podstatu (§ 30 konk. ř.). Ostatní statky, jakož i to, co po uspokojení reálních věřitelů zbývá, tvoří společnou či obecnou podstatu. Rozdíl mezi zvláštní a společnou podstatou spočívá v tom, že zvláštní podstata tvoří fond k uspokojení pouze těch dluhů, které se k ní vztahují, jakož i k uspokojení věřitelů reálních, kdežto podstata společná slouží k uspokojení obecných dluhů podstaty a všech osobních nároků věřitelských.

II. Účelem konkursu jest zjistění, správa, realisování a rozdělení jmění konkursní podstaty.

1. Zjistění jmění do konkursní podstaty náležejícího děje se soupisem (inventurou) a zapečetěním jeho. Soud vyhlašuje, konkurs má nařídíti, aby se konkursní podstata neprodleně zapečetila a sepsala či inventovala a to, není-li v řádu konkursním nic jiného ustanoveno, dle řízení soudního ve věcech nesporných (§§ 43, 45, 93—107, 109, 110, 112, 113 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.) komisařem konkursním nebo někým jiným od soudu konkursního vyslaným (§ 86 konk. ř.). Tyto úkony provádí v sídle soudního dvoru první stolice notář (nař. min. ze dne 7. května 1860 č. 20 ř. z.).

Zapečetění má býti přítomen, pokud možno, správce konkursní podstaty. Jemu odevzdány buďte k uschování knihy a zápisy týkající se správy majetku obecného dlužníka, když byly prvé popsány v protokole. Skvosty, cenné papíry a hotové peníze složeny buďtež u soudu, pokud jich není potřebí k pilným opatřením (§ 87 konk. ř.).

Inventář budiž sepsán, pokud možná, nejdříve konkursním komisařem nebo někým jiným od soudu k tomu účelu vyslaným s přivzetím k tomu správce konkursní podstaty a pokud možno u přítomnosti obecného dlužníka. Komisař užije při soupisu a odhadu věcí znalcův (§ 91 konk. ř.). Inventář obsahuje popis a odhad věcí do konkursní podstaty patřících. Je-li pochybno, zda některá věc do konkursní podstaty náleží, budiž nicméně do inventáře zapsána a nároky k ní s jiné strany činěné buďtež tamtéž poznamenány (§ 92 konk. ř.). Proti inventování předmětů, které dle exekuční novely ze dne 10. června 1887 č. 74 ř. z. z exekuce vyňaty jsou a tudíž do konkursní podstaty nepatří, má kridatár právo rekursu (roz. nejv. s. dv. ze dne 12. listopadu 1890 č. 12564, sb. »Gl. U.« č. 13480), nikoli však správce konkursní podstaty (roz. nejv. s. dv. ze dne 9. dubna 1889 č. 4130, sb. »Gl. U.« č. 12670). Movité věci obecného dlužníka

v rukou zástavního věřitele se nalézající musí býti vyslanému komisaři ku popisu a odhadu předloženy (§ 164 konk. ř.). Jiné věci, pokud se nalézají v rukou třetích osob, nemohou býti do inventáře pojaty (roz. nejv. s. dv. ze dne 21. srpna 1874 č. 8568, sb. »Gl. U.« č. 5452; jinak roz. ze dne 22. listopadu 1887 č. 13037, sb. »Gl. U.« č. 11845). Žije-li kridatář v obecném společenství statků se svou manželkou, má se jmění obou inventovati (roz. nejv. s. dv. ze dne 19. srpna 1875 č. 8826, sb. »Gl. U.« č. 5833; ze dne 24. května 1876 č. 6231, sb. »Gl. U.« č. 6158; ze dne 8. června 1876 č. 6864, sb. »Gl. U.« č. 6173 a ze dne 15. dubna 1885 č. 4383, sb. »Gl. U.« č. 10529).

Ku poznamenání v inventáři ceny nemovitých statků a takových movitostí, jichž popis a odhad delšího času nebo většího nákladu vyžaduje, jako knihovny, uměleckých sbírek a pod. netřeba soudního odhadu. Výbor věřitelů, po případě věřitelstvo samo usnese se o tom, má-li se odhad takových předmětů později předsevzíti nebo cena jiným způsobem stanoviti. Náklady odhadu pokládají se za společné náklady konkursní podstaty (§ 93 konk. ř.). Uvalí-li se konkurs na pozůstalosť, může inventář pozůstalostní sloužiti za základ konkursnímu řízení. Připadlo-li společnému dlužníku, prvé než byl konkurs uvalen, dědictví nebo dědičný podíl a nebylo-li mu to do dne vyhlášení konkursu odevzdáno, budiž zapsáno do inventáře konkursní podstaty jenom to, co obecnému dlužníku přísluší dle výsledku řízení pozůstalostního (§ 95 konk. ř.). Je-li obecný dlužník ve službě veřejné a má-li ve svých rukou pokladny, zálohy neb jiné věci, buďtež tyto věci odděleny, ku kterémuž oddělení přivzat budiž vyslanec toho úřadu, jemuž přísluší dohled k tomuto jmění (§ 90 konk. ř.).

2. Správa jmění konkursní podstaty záleží, pokud možná, v nejvýhodnějším uložení jeho až do realisace jeho. Orgány správy jsou správce konkursní podstaty, jeho náměstek, správcové zvláštních (specialních) podstat, výbor věřitelů a věřitelstvo. Tito orgánové jsou dílem autonomní, dílem jsou vázáni schválením konkursního komisaře neb konkursního soudu. (Viz čl. Konkurs.)

Ohledně správy konkursní podstaty platí následující zásady: Pokud se neodbývalo všeobecné stání likvidační, má se správa vůbec vztahovati jen k tomu, aby se jmění konkursní podstaty vyhledalo, zjistilo a prozatímně upotřebilo. Dlužníkovi obecnému může se dovoliti, aby živnost svou dále provozoval, když by to bylo ku prospěchu konkursní podstaty, nebo když by zastavením živnosti zmařila neb zmenšila se odůvodněná naděje, že se věc vyrovná. Vede-li dlužník obecný živnost dále, rozumí se samo sebou, že může věci movité prodávati; kromě toho však mají se věci takové ihned prodati také tehdá, když se toho vidí potřeba k odvrácení škody nastávající. Může se pak každé chvíle nařídíti, aby se prodaly některé věci, když by tím patrný užitek vzešel a nebylo by tomu na překážku, že někdo věci nějaké nazpět žádal nebo ví-li se, že jí může nazpět žádati. Nemovité věci však mohou se před všeobecným stáním likvidačním prodati jen tehdá, když neobyčejné případy nutně toho vyžadují, by se tím předešlo velké škodě, ale i v tom případě mají se prodati tak, jak v řízení exekučním nařízeno, leč že by se z příčin velmi důležitých uznalo, aby se prodaly jiným způsobem (§ 142 konk. ř.). Po odbytém všeobecném stání likvidačním budiž realisace co možná nejrychleji ku konci přivedena. Však i po odbytém stání prodávány buďte věci movité i nemovité tím způsobem,

jak ustanoveno v řízení exekučním, leč že by byla naděje, že jiným způsobem prodeje vzejde konkursní podstatě patrný užitek (§ 145 konk. ř.).

3. O rozdělení jmění konkursní podstaty pojednáno na jiném místě.

B) Dluhy konkursní podstaty.

I. Pojem a rozdělení.

Dluhům konkursní podstaty přísluší přednost před ostatními nároky. Dlužno lišiti všeobecné dluhy konkursní podstaty, týkají-li se všeobecné konkursní podstaty a specielní nebo zvláštní dluhy, týkají-li se konkursní podstaty zvláštní. Vzejde-li pochybnost, které z obou podstat dluhy se týkají, má se za to, že se týkají podstaty společné (§ 28 konk. ř.). Náklady odhadu a soupisu (inventáře) svršků do konkursní podstaty patřících, byly-li již před vyhlášením konkursu zabaveny a odhadnuty, nese všeobecná konkursní podstata a nikoli tedy zvláštní podstata utvořená z výnosu těchto svršků (roz. nejv. s. dv. ze dne 20. prosince 1881 č. 13438, sb. »Gl. U.« č. 8593; ze dne 7. června 1887 č. 4608, sb. »Gl. U.« č. 11628). Naproti tomu jest podle roz. téhož s. dv. ze dne 10. srpna 1887 č. 9070, sb. »Gl. U.« č. 11703 útraty soupisu svršků do konkursní podstaty patřících a zástavním právem stižených z té konkursní podstaty zapraviti, ku které se vztahují. Útraty správcem podstaty pro zvláštní konkursní podstatu učiněné mají se předem z výnosu této podstaty zapraviti (roz. nejv. s. dv. ze dne 5. října 1882 č. 11261, sb. »Gl. U.« č. 9121).

§ 29 konk. ř. pokládá za dluhy konkursní podstaty náklady na konkursní podstatu učiněné. Takovými náklady pak jsou:

a) Náklady na vyhlášení konkursu, tedy všeliké náklady, které vzešly za tou příčinou, aby se jmění do podstaty patřící náležitě vyhledalo, zjistilo, vydobylo, odhadlo, prodalo a rozdělilo. Takovými náklady jsou jmenovitě soudní poplatky komisaře při sestavování konkursního inventáře a poplatky odhadců (roz. nejv. s. dv. ze dne 26. září 1876 č. 11324, sb. »Gl. U.« č. 6245), náklady pozůstalostního inventáře, byl-li inventář na základě jeho zdělán (roz. nejv. s. dv. ze dne 31. prosince 1884 č. 13552, sb. »Gl. U.« č. 10286).

b) Všeliké náklady, které s sebou přináší vyhledávání, zkoušení a na jisto postavení toho, čeho se na konkursní podstatě pohledává, ač není-li dle řádu konkursního (§§ 122, 123, 133, 137) ta neb ona osoba povinna je zapraviti. Dle toho jsou dluhy podstaty útraty sporu, pokud náhrada jich konkursní podstatě byla uložena (roz. nejv. s. dv. ze dne 28. ledna 1873 č. 791, sb. »Gl. U.« č. 4858) a sice všechny útraty sporu, tedy i takové, účastní-li se konkursní podstata aktivního procesu kridatářem zahájeného teprve bezprostředně před jeho ukončením (roz. nejv. s. dv. ze dne 20. dubna 1875 č. 4199, sb. »Gl. U.« č. 5693). V konkursu společnosti vydávající dílčí dlužní úpisy má konkursní podstata kryti jen ony náklady, které vznikly z hájení práv opatrovanců, nikoli však ty, které by jim větší prospěch zjednaly než provedení konk. řízení (roz. nejv. s. dv. ze dne 6. září 1883 č. 7652, sb. »Gl. U.« č. 9551).

c) Všechny náklady spojené se zachováním, správou a hospodařením konkursní podstatou, k čemuž se čítají daně a veřejné dávky splatné během konkursu. Sem patří zejména nároky správce konkursní podstaty, jakož i jako náměstka na odměnu a náhradu nákladu, podobně i nároky výboru věřitelského na náhradu výloh.

Za dluhy konkursní podstaty nelze pokládati:

Poplatek, který má obecný dlužník na základě soudního nálezu vynešeného před zahájením konkursu zapraviti. Takovému nálezu rovnají se právní a úřední jednání v této době (před zahájením konkursu) předsevzatá a dle § 1 popl. zák. poplatkům podléhající, dle § 5 téhož zákona bezprostřednímu zaplacení podléhající a to i v tom případě, byl-li platební rozkaz osobě obecného dlužníka neb konkursní podstatě znějící dle § 60 popl. zák. vydán úřadem k tomu příslušným teprve po zahájení konkursu a správci konkursní podstaty doručen (plen. roz. nejv. s. dv. ze dne 16. ledna 1877 č. 10889, sb. »Gl. U.« č. 6351, kn. jud. č. 98, roz. ze dne 14. září 1871 č. 11530, sb. »Gl. U.« č. 4263).

Ku dluhům konkursní podstaty nelze čítati reálné daně splatné před zahájením konkursu, avšak pro zatajení teprve po vyhlášení jeho předepsané (pl. roz. nejv. s. dv. ze dne 16. ledna 1877 č. 10889, sb. »Gl. U.« č. 6351, kn. jud. č. 99); taktéž nelze sem čítati taxu teprve po zahájení konkursu splatnou za koncesi již dříve udělenou (roz. nejv. s. dv. ze dne 14. dubna 1874 č. 3292, sb. »Gl. U.« č. 5330).

Dluhy konkursní podstaty v užším slova smyslu jsou všechny nároky, které povstaly po vyhlášení konkursu z právně závazných jednání správy konkursní podstaty; podobně všechny nároky z právních jednání a poměrů obecného dlužníka vzešlé, které v čas prohlášení konkursu ještě nejsou buď splněny, nebo ku konci přivedeny, pokud konkursní podstata ohledně jich nastoupila na místo obecného dlužníka.

II. Zapravení dluhů konkursní podstaty.

Dluhy konkursní podstaty mají se zapraviti z té podstaty, ku které náleží a to přede všemi jinými nároky (§ 28 al. 2 konk. ř.). Z výtěžku prodeje statků movitých nebo nemovitých do konkursní podstaty náležejících a z výnosu užitků během konkursu z těchto předmětů docíleného mají se tudíž nejprvé zapraviti dluhy týkající se zvláštní konkursní podstaty. Z nákladů však na konkursní podstatu učiněných, které vzejdou na jisto postavením pohledávek reálních, jež se stalo následkem ohlášení v konkursu, povinna jest zvláštní podstata zapraviti jen tu část, která se vztahuje k takové reální pohledávce, kteráž jest výtěžkem věci nemovité kryta a to v té míře, pokud jest kryta (§§ 31, 38, 41 konk. ř.). Nemohou-li se všechny dluhy konkursní podstaty zapraviti, mají náklady na podstatu vynaložené přednost před jinými a ty neb ony dluhy mezi sebou zapraví se poměrně. Co jest již zapraveno, toho nelze nazpět žádati (§ 29 konk. ř.). Náklady podstaty mají přednost jen ohledně jmění podstaty. Následkem toho jsou v konkursu společnosti zjištěné nároky správce konkursní podstaty, pokud pro nedostatek jmění podstaty do roztřídění příspěvků pojaty býti musily, úplně na roveň postaveny všem ostatním schodkům konkursních věřitelů a mají tudíž zároveň s těmito beze všeho nároku na přednost současně býti zapraveny (roz. nejv. s. dv. ze dne 21. května 1889 č. 6048, sb. »Gl. U.« č. 12748).

Když se pohledávky věřitelů konkursní podstaty na jisto postaví a ku placení dospějí, vyplatí se bez ohledu na to, jak daleko řízení konkursní postoupilo. Na správce konkursní podstsaty náleží, aby o to pečoval, by potřebné obnosy byly tu v pravý čas k disposici (§ 160 konk. ř.). Poplatek připadající komisaři při konkursním inventáři intervenujícímu (notáři) a odhadcům má se tudíž bez ohledu na jiné dluhy konkursní

ihned zapraviti (roz. nejv. s. dv. ze dne 26. září 1876 č. 11324, sb. »Gl. U.« č. 6245; naproti tomu roz. ze dne 15. září 1875 č. 10128, sb. »Gl. U.« č. 5855). Z téhož důvodu je nepřípustno stanovení lhůty ku zaplacení útrat sporu pod následky exekuce, pokud je nésti má konkursní podstata (roz. nejv. s. dv. ze dne 7. února 1883 č. 1463, sb. »Gl. U.« č. 9299; ze dne 16. října 1883 č. 9679, sb. »Gl. U.« č. 9597; ze dne 21. prosince 1886 č. 13707, sb. »Gl. U.« č. 11974; ze dne 9. března 1886 č. 2684, sb. »Gl. U.« č. 10964; jinak roz. ze dne 1. září 1886 č. 9979, sb. »Gl. U.« č. 11150 a ze dne 19. listopadu 1886 č. 11591, sb. »Gl. U.« č. 11211).

Věřitelé konkursní mohou své nároky ve případě prodlení přivésti ku platnosti buď rozkladem (představením) podaným konkursnímu komisaři, který jest povinen další opatření z úřední moci učiniti, nebo žalobou. Žaloba podá se proti správci konkursní podstaty a není-li tento z pohledávek osobně zavázán, provede se s obmezením na jmění ke konkursní podstatě náležející (§ 160 konk. ř.). Nároky správce konkursní podstaty a výboru věřitelského na odměnu a po případě na náhradu nákladu učiněného přivádějí se ku platnosti zvláštním řízením.

Podvod.

I. Pojem.

Podvodu se dopouští dle § 197 tr. z. ten, kdo jiného lstivým předstíráním nebo jednáním přivede v omyl, kterýmžto má buďto stát, obec nebo jiná osoba utrpěti škodu na svém vlastnictví nebo na jiných právech; nebo kdo v tomto úmyslu a naznačeným právě způsobem použije omylu nebo nevědomosti jisté osoby — ať již se dal k tomu svésti sobectvím, vášní, úmyslem, aby někomu spůsobem nezákonným zjednal prospěch, nebo jakýmkoli vedlejším úmyslem. Podstatný znak podvodu spočívá v oklamání nebo použití omylu něčího lstivým předstíráním nebo jednáním. Za lstivé pokládati sluší však netoliko takové předstírání, k jehož poznání vyhledává se neobyčejného vzdělání nebo neobyčejného pátrání, nýbrž vůbec každé nepravé udání, jehož nepravdivost nelze poznati bez dalšího rozvážení nebo pátrání (nál. kas. soudu ze dne 7. června 1888 č. 1158). Úmysl při oklamání musí směřovati k tomu, aby oklamaný nebo osoba třetí, utrpěla škodu, musí tu tedy býti příčinná souvislost mezi oklamáním a způsobenou škodou (nál. kas. soudu ze dne 5. prosince 1881 č. 142). Zamýšlená škoda nemusí být nutně škodou majetkovou, i škoda na jiných právních zájmech (ku př. zájem státu na konání spravedlnosti) dostačí. Pojem podvodu dle rak. práva jest mnohem širší, než-li dle novějších zákonníků; pojímáť celou řadu trestných jednání, která v novějších zákonnících tvoří zvláštní delikty, jako ku př. křivá přísaha a nepravá výpověď, padělání listin, úpadek. Dokonán jest podvod, když oklamání se zdařilo nebo když omylu cizího bylo použito; aby podvod byl dokonán, není nezbytno, aby z toho vzešla škoda.

II. Podvod jest v těžších případech zločinem, jinak přestupkem. Zločinem stává se z povahy skutku nebo z obnosu zamýšlené nebo způsobené škody (§ 198 tr. z.).

1. Zločinem stává se z povahy skutku, jsou-li tu všeobecné znaky podvodu, zejména úmysl směřující ke způsobení škody,

a) nabídne-li se kdo ve vlastní věci před soudem ku křivé přísaze nebo složí li skutečně křivou přísahu, nebo uchází-li se o křivé svědectví, které před soudem složeno býti má, nebo kdo se ku křivému